

§ 251

Yttrande över remiss - Alla tiders föräldraskap - ett stärkt skydd för barns familjeliv (SOU 2022:38)

Ärendenr 2022/1077-1.3.1.5

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att anta socialförvaltningens yttrande som sitt eget och avge nedanstående som Luleå kommuns svar till Justitiedepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Betänkandet Alla tiders föräldraskap – ett stärkt skydd för barns familjeliv, SOU 2022:38 har tagits fram utifrån uppdraget att se över föräldraskapens regler om föräldraskap och i övrigt överväga vissa förändringar av de familjerättsliga reglerna. Syftet med uppdraget har varit att, med utgångspunkt i barnets bästa, åstadkomma en mer sammanhållen, könsneutral och jämlik reglering om föräldraskap samt regler om föräldraansvar som är anpassade till olika familjekonstellationer.

I uppdraget har ingått att ta ställning till bland annat:

- hur föräldraskapens regler om föräldraskap kan utformas för att bli mer överskådliga, enhetliga, heltäckande, könsneutrala och inkluderande samt enklare att tillämpa,
- om utrymmet att häva ett föräldraskap ska begränsas,
- om personer som inte längre är gifta eller sambor ska kunna adoptera gemensamt eller adoptera varandras barn och
- om förutsättningarna för ett barn att upprätthålla sin relation med en social förälder efter en separation eller en förälders dödsfall behöver förbättras, och om det i övrigt behöver vidtas åtgärder för att underlätta för familjer där fler än två vuxna tar föräldraansvar.

Förslaget innebär förändringar inom följande områden:

- Föräldraskapens regler om föräldraskap
- När det inte är känt vem som har fött barnet
- Hävande av föräldraskap för den förälder som inte har fött barnet
- Rättsgenetisk undersökning
- Regler om föräldraskap i internationella situationer
- Möjlighet till adoption
- Vem/vilka som ges möjlighet att ta föräldraansvar
- Barns rätt till umgänge med sociala föräldrar

- Vem/vilka som erbjuds samarbetsamtal
- Vilken betydelse barnets bästa ska ges när vårdsnaden bestäms efter en förälders död

I förslaget ingår som en följd av ovan även nödvändiga förändringar i relaterade lagstiftningar.

Luleå kommuns yttrande

Socialförvaltningen ser mycket positivt på att föräldrabalken blir mer sammanhållen, tydligare och mer lättläst. Förslagen gällande ordning och innehåll i föräldrabalkens kapitel och paragrafer gör lagtexten lättare att ta till sig eftersom den följer en logisk struktur.

De förändringar som föreslås bedöms i det stora hela nödvändiga utifrån den samhällsutveckling som har skett i fråga om föräldraskap och familjekonstellationer.

Socialförvaltningen ser att förslagen i stort har fokus på barnets bästa i såväl vanliga som ovanliga situationer.

Socialförvaltningen ställer sig bakom samtliga förslag, men vill betona vikten av att barnets rättigheter ska vara avgörande i fråga om sociala föräldrars rättigheter och förslaget om en ny föräldrafullmakt. Socialförvaltningen ser med anledning av detta att socialnämnderna behöver tydlig vägledning i hur dessa förslag ska tolkas i praktiken.

Socialnämndens arbetsutskott har 2022-12-08 § 96 föreslagit socialnämnden besluta att anta socialförvaltningens yttrande som sitt eget och avge ovanstående som Luleå kommuns svar till Justitiedepartementet.

Sammanträdet

Socialförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag under proposition och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Dialog:

Dialog har förts med medarbetare och enhetschef på familjerätten i Luleå samt enhetschefer och specialistsociologer vid Barn- och ungaenheten och Familjehemsenheten. Även verksamhetschef för Myndighet socialtjänst har varit delaktig.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Beslutet bedöms kunna bidra till ökad jämlikhet, men i mindre omfattning eftersom förslaget endast berör en liten del av befolkningen.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Beslutet har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Beslutet har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Beslutet har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Beslutsunderlag

- Sammanfattning av betänkandet, SOC Hid: 2022.2586
- Socialförvaltningens förslag gällande yttrande över remiss - Alla tiders föräldraskap - ett stärkt skydd för barns familjeliv (SOU 2022:38), SOC Hid: 2022.3688
- Socialnämndens arbetsutskotts beslut 2022-12-08 § 96, SOC Hid: 2022.3840

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet